

Kyrgyzstán

Základní údaje o zemi

Povrch Kyrgyzstánu je hornatý – Ťan Šan, Alaj. Nejvyšší vrcholy dosahují výšky přes 7 000 m.

Podnebí je závislé na nadmořské výšce – ve Ferganské nížině a v Biškeku jsou velice horká léta a mírné zimy, na horách v létě velice často prší a v zimě klesají teploty až k -40°C .

Historie

Cestovatelské informace

Víza

Vízum do 30 dnů je možné získat na letišti v Biškeku bez jakýchkoliv problémů – stačí ukázat pas, vyplnit formulář (fotku nechtějí) a zaplatit 70 dolarů (cena za vízum ovšem stále roste, údaj nemusí být aktuální). Jinak vízum je možné také získat na KG ambasádě ve Vídni nebo v Berlíně (lze to vyřídit korespondenčně a zasláním pasu). Vízum vám platí i do příhraničních oblastí Kazachstánu, ale pozor! Pokud máte ve vízu vyznačený pouze jeden vstup (tj. vízum vydané jen na jeden vstup), tak se už zpátky do Kyrgyzstánu na to samé vízum nepodíváte. Platí to i opačně – s kazašským vízem se můžete podívat do příhraničních oblastí Kyrgyzstánu, ale také v tomto případě musíte mít kazašské vízum na alespoň dva vstupy (pokud se chcete do KZ vrátit a neodlétáte třeba z Biškeku).

Tak informace s vízy se naštěstí zlepšila - do 60 dnů je možné cestovat bez víza. Nemusíte se ani registrovat. Kyrgyzstán je momentálně z celé Střední Asie zemí, kam je nejjednodušší vstup. Na letišti ukážete pas, dají vám tam razítko a jdete, absolutně bez nějakých trapných čekaček a vyptávání.

Peníze

1 kyrgyzský som = 100 tyjinů. Šeky a platební karty můžete klidně nechat doma (pokud nebudete jen v hlavním městě Biškeku). Drobné a staré dolary (před r. 1993) se ve směnárnách mění v horším kurzu. Je to tím, že jim (směnárníkům) pak za přepočítávání drobných banka účtuje poplatky. Za drobné považují všechny bankovky menší než 50 dolarů 😊

Ve velkých městech (Biškek, Oš) je směnáren docela dost, v Oši mají o trochu lepší kurz než v Biškeku (když pojedete z Biškeku do Oše, tak si nechte hlavní směnu až do Oše). Kurzy ve směnárnách jsou obecně lepší než kurzy v bankách. V bankách by vám zase bez řečí měli vyměnit drobné.

Zprávy cestovatelů o směnárnících v Biškeku (na ošském bazaru) varují před směnárnami, kde mají uvedený naprosto nerealistický vysoký kurz (tj. takový, kdy by se vám vyplatilo prodat např. dolary a v jiné okolní směnárně peníze zase převést se ziskem zpátky na dolary). Zdravý rozum říká, že je to blbost, a taky že jo. Důvodem je nesolidnost směnárníků, kteří vám v tom vysokém kurzu dají peníze,

ale v drobných a při jejich přepočítávání vás ošidí, protože vám jich dají méně.

Zprávy o nesolidnosti jiných směnárníků zatím nejsou.

Na Ošském bazaru neměňte! Je to (i podle slov místních, i podle vlastní zkušenosti) hloupost, protože většina směnárníků, kteří tam jsou, jsou podvodníci. Spousty směnáren (kde nešidí) jsou kolem Čujského prospektu, případně Čuj x prospekt Manase. (červenec 2017)

Aktuální kurzy (aktualizuje server <http://www.informer.kg>):

\$ USD	88.68
€ EUR	95.00

FreeCurrencyRates.com

Doprava

Doprava do Kyrgyzstánu: Možností je vlak z Moskvy do Biškeku, ale cesta trvá tři dny. Letecké společnosti bývalého Sovětského svazu příliš dobrou pověst nemají. Pohodlně (ale trochu draž) je možné letět Lufthansou do kazašské Alma-Aty, odkud jezdí mnoho autobusů do Biškeku i k jezeru Issyk-kul.

Doprava v Kyrgyzstánu: Železniční síť je velice řídká, kolem 300 km. Autobusové spojení není zcela spolehlivé, některé autobusy jezdí jen jednou za týden, a to pouze v rámci jedné oblasti, hranice oblastí se často musí přecházet pěšky. Za autostop se platí.

Z větších měst jezdí *maršrutky*, což jsou mikrobusesy - řidič většinou čeká, až se naplní (někdy čeká, až se přeplní) a až potom se jede. Cena je pevně daná. Maršrutky jezdí vždycky z jednoho místa ve městě, nejčastěji z autobusového nádraží. Pokud je nádraží ve městě víc, pak do konkrétního místa jezdí maršrutky zase jenom z jednoho nádraží - na to je třeba se vždycky zeptat. Trošku dražší variantou jsou taxíky, které jsou ale zase pohodlnější a rychlejší - systém funguje stejně: až se naplní, tak se jede. Pokud mermomocí chcete jet, i když na spoj čekáte sami, tak vám taxikáři nabídnou *salon*, což znamená koupit si celý taxík a platit čtyřnásobnou cenu (za čtyři pasažéry).

V Biškeku jsou dvě hlavní autobusové nádraží - Vostočnyj (východní) avtovokzal a Zapadnyj avtovokzal. Ze západního jezdí mezinárodní autobusy (do Kazachstánu, Číny, Ruska), ale i do Talasu, Narynu a na Issyk-kul (severní i jižní cestou). Stránky

<http://tourist.kg/ru/item/bishkekskij-zapadnyj-avtovokzal/>

Z východního jezdí autobusy taky do Ruska a do Číny a po Kyrgyzstánu hlavně do Issyk-kulské oblasti.

<http://tourist.kg/ru/item/vostochnyj-avtovokzal/>

Letadla a letiště

Jinak hlavní směry letu do Kyrgyzstánu jsou především přes Moskvu nebo přes Istanbul (někdy je podstatně levnější letenka z Vídně, někdy se vyplatí letět do kazašské Alma-Aty a pak do Kyrgyzstánu - protože to může být i o pár tisíc levnější. **Pozor na turecké aerolinie!!!** - pokud mají zpoždění (což je u nich relativně časté), absolutně kašlou na nějaké přípoje a o nějakých náhradách si můžete nechat jenom zdát (na rozdíl od leteckých společností z EU).

V Kyrgyzstánu jsou dvě mezinárodní letiště – hlavní je v Biškeku a druhé je na jihu v Oši. Biškekské letiště je asi 35 km od města (u vesnice Manas, podle které se také letiště jmenuje) a pokud přiletíte v noci, tak jedinou možností dostat se do města je taxík, který stojí kolem 600 somů (nad tuto částku rozhodně nechodte – stav z roku 2019). Pokud přiletíte (nebo odlétáte z Kyrgyzstánu) ve dne, máte to lepší, protože jezdí z letiště maršrutka číslo 380 až na Ošský bazar, což je centrum Biškeku. Maršrutky jezdí jenom zhruba od 6 do 18:30 hod. Cena maršrutky je pod 40 somů (je to víc, než čistě městské maršrutky, kde je jízdné 10 somů). Z Biškeku odjíždí na letiště maršrutky také poblíž Ošského bazaru – z místa, kde se protíná ulice *Maladaja gvardija* a *Čujskij prospekt*.

Ubytování

V hlavním městě jsou nejlevnější hotely (se slušnou úrovní) kolem 40 dolarů. V květnu se v celém Biškeku odpojuje teplá voda (kvůli údržbě systému), a teplou sprchu si tak užijete jen tam, kde mají vlastní ohřívače, což rozhodně všechny hotely nemají.

Levná varianta ubytování je v soukromí – někdy je to větší pohodlí než v hotelu. Seznam takovýchto ubytování je na internetu nebo v inzerátech v novinách – např. *Večernij Biškek*.

Biškek – hotel Rich: <http://rich.kg/>

Co určitě navštívit

Biškek

Mešita Borborduk (Борбордук Мечит). V červenci 2017 byla v Biškeku postavena údajně největší mešita ve Střední Asii na ulici Žibek Žolu (GPS 42.885051, 74.618945). To údajně je proto, že mešity mívají více rozměrů (plocha, výška, objem) a ne všechny musí být největší. Plocha je 7500 m².

Najednou se tam může modlit 6000 osob, ale do celého objektu se vejde až 20000 lidí. Mešita není ve středoasijském, ale v tureckém stylu (asi i proto, že to financovali Turci) - tomu odpovídají i štíhlé minarety (70 m).

Do vystavění této mešity byla největší kyrgyzská mešita v **Karakolu** (také 6000 míst). Tu zase postavili dobrodinci ze Saúdské Arábie. Stavba této mešity byla ovšem mnohonásobně levnější - kolem 1 milionu amerických dolarů.

Jižní břeh jezera Issyk-Kul

Před vjezdem do města Balykči odbočíme vpravo (pokud jedeme od Biškeku) na jihovýchod směrem k obci Ottuk. Během krátké doby mineme odbočku na Naryn a cesta pokračuje kolem řeky Ču na východ, na jižní pobřeží jezera Issyk-Kul.

Na jižním břehu jezera se nachází od západu na východ 23 obcí - od obce Ottuk na západě a na východním konci ve městě Karakol.

V blízkosti vesnice **Tamga** a **Barskoon** jsou nejlepší písčné pláže. Nedaleko je malá vesnice Čičkan, za kterou je město Pokrovka (založené v roce 1873 ruskými osadníky) s více než 10 000 obyvateli.

- Fotky z Tamgy + malého výletu do hor v roce 2011:

<http://www.central-asia.su/album/kg2011/index.php>

- Velmi pěkná je Skazka (Pohádka) - krásné barevné skály - <http://www.org.kg/issyk-kul/431-dostoprimechatelnosti-yuzhnogo-poberezhya.html>

V Tamze je velmi dobře dostupné ubytování v soukromí (třeba u Rusů). Pokud se chcete podívat na těžbu zlata, tak je třeba počítat s tím, že do Kumtoru (těžba zlata) a jeho okolí se může jenom na povolení, jinak do okolí by to neměl být problém.

Bokonbaevo (Боконбаево)

Okresní město Tonského rajonu (Тонского района) a Kjunčigského (Кюнчигского) selsovětu, ke kterému ještě patří obec Arčaly. Bokonbaevo se nachází 88 km od železniční stanice Balykči, v blízkosti silnice Issyk-Kul - Karakol. Populace 10.754 lidí (1989)

Barskoon (Барскоон)

Nachází se v Džeti-Oguzském okrese (Джетиогюзском районе), je centrem Barskoonského selsovětu (Барскоонского с/с), který zahrnuje ještě 3 osady: Karakol (Каракол), Kara-Sai (Кара-Сай), Seok (Сёок). Barskoon se nachází 45 km západně od Pokrovky a 147 km od města Balykči (Балыкчи). V roce 1989 zde žilo 5106 obyvatel zabývajících se především chovem zvířat.

<http://www.silkroadadventures.info/ru/Kyrgyzstan/6Gorges/6Gorges-3-3.html>

Katolické kostely v Kyrgyzstánu

Z historie

- [O katolických a luteránských kostelích v UZB a KG \(rusky\)](#)
- Fotky z [Karagandy/Kazachstán \(sovětské období\)](#)
- Archivní dokumenty z [Karagandy/Kazachstán](#)

Biškek

Vasileva 197, 720072 Bishkek, Kyrgyzstan, tel.: +996-312-326450; fax: 326734

Doprava: Maršrutka 270 z Ošského bazaru jezdívala přímo okolo kostela. Řidiči si ale stěžovali, že jsou tam strašně rozbité cesty, tak to na magistrátě (akimátu) vyřešili hned: cesty rozhodně tedy neopravili, ale změnili trasu maršrutky, takže jezdí v paralelní ulici. Nejsnazší je tedy ptát se na *rynok Bajat (bazar Bajat)* – tenhle trh je trochu delší, takže se řidiče zeptejte na *perekrostok Vasiljeva*. Z této odbočky se jde pořád rovně – vede jen na jednu stranu, což je výhoda. Cesta trvá asi 10 min. a jste u kostela, který stojí na levé straně silnice.

<http://www.catholic-kyrgyzstan.org/Ru/index.htm>, <http://catholic.kg/ru/g-bishkek/>

<http://www.kyrgyzstan-sj.org/eng/informations.php?id=bishkek>

[Pohřeb prvního kyrgyzského biskupa Nikolause Messmera \(2016\)](#)

Talas

Na křižovatce ulic Frunze a Majakovského

Džalalabád

ul. Puškina 20/2. Tel/fax: +996-3722-22153. Fr.Iossif Shmidtlyain SJ: Tel.++996 771-617-055, e-mail: josif_josif@mail.ru

Fr.Adam Malinowski SJ. Tel.++996 777 768971, e-mail: adam.malinowski@jezuici.pl

<http://www.kyrgyzstan-sj.org/>

Oš

ul. Masaliyeva (dříve "Kyrgyzstan") 116/1

Mše sv. v neděli v 16.00 Tel. +996-3222-26166

Stravování

Ve Střední Asii je zřejmě nejoblíbenější mléčná kuchačka a některé recepty se rozšířily i do Evropy. Například jogurt – slovo i samotný vynález pochází ze Střední Asie. Čerstvě nadojené mléko se nechává zkysnout na kefír – ajran, nebo ještě hustší jogurt. Jogurt se může i sušit, pak se z něj vytvářejí kuličky a na světě je další pochoutka – kurut. Ten dostávají děti místo bonbónů, ale může se rozvařit i na polévku. Kazaši vaří jogurt v mléce, sraženinu pak smíchají s máslem a je hotový ečegej. (Máslo pastevcům chutná a jsou schopni sníst i čtvrt kila za den). Pokud se vaří jogurt v ovčím mléce, pak je (zase po smíchání s máslem) vyroben akalak.

Máloco je ovšem opředeno takovým tajemstvím jako [kumys](#).

Publikace

- Pokud si budete chtít přečíst něco o kyrgyzské historii a trochu pochopit, proč jsou Kyrgyzové takoví jací jsou, můžete mrknout na „[Dějiny Kyrgyzstánu očima pamětníků](#)“ - knížku si můžete objednat [ZDE](#)
- Knížka online: Petr KOKAISL a kol. [Kyrgyzstán a Kyrgyzové. Кыргызстан и кыргызы](#). Plzeň: Filosofická fakulta Západočeské univerzity, 2007. - knížku si můžete objednat [ZDE](#)
- Knížka online: Petr KOKAISL a kolektiv, Jan PARGAČ [Pastevecká společnost v proměnách času: Kyrgyzstán a Kazachstán](#). Praha: Filosofická fakulta Univerzity Karlovy, 2005 - knížku si můžete objednat [ZDE](#)
- [V kyrgyzských horách u pastevců](#). Pavla Kokaislová. *Metro*, 21. června 2002
- [Děti parohaté sobí máti](#). Pavla Kokaislová a Petr Kokaisl. *Koktejl*, květen 2001.
- [Seznamte se – Střední Asie](#), 2000
- [Stránky \(v angličtině\) o dějinách každodennosti v Kyrgyzstánu](#)

- Seznam publikací o dějinách každodennosti v Kyrgyzstánu (v ruštině) - <http://wiki.central-asia.su>
- [Kyrgyzsko-ruská pohádka](#)
- Zkuste se naučit kyrgyzsky (pokud už umíte rusky) [ZDE](#)
- Sborník kyrgyzského folklóru (v kyrgyzštině) [ZDE](#)

Národnostní menšiny

Němci v Kyrgyzstánu

Кыргызстан: Массовый Отъезд Закончился, Этнические Немцы Хранят Свои Культурные Традиции

<http://russian.eurasianet.org/departments/insight/articles/eav040309ru.shtml>

Vesnice Rotfront (Bergtal) [Mapa](#)

Národní knihovna Biškek: http://nlkr.gov.kg/index.php?option=com_irbis&Itemid=301

Панкратц С, Штраус А. Свидетельства преступлений: Российские немцы в 1917-1956 гг. Бишкек, 1997.

Аннотация: На основе архивных документов и свидетельств очевидцев авторы книги попытались раскрыть преступления правящей партии советского государства перед своим народом в исторический период 1917-1956 гг.

Ke stažení: http://wiki.central-asia.su/lib/exe/fetch.php?media=svidetelstva_prestuplenij.pdf

Dungani v Kyrgyzstánu

Vesnice Yrдыk: <http://wikimapia.org/#lat=42.467032&lon=78.3338928&z=13&l=0&m=b>

Odkazy (RUS): <http://www.dungane.kg/>, <http://www.dungane.kz>

ČLÁNKY O DUNGANECH

The Chinese-speaking Muslims (Dungans) of Central Asia: A Case of Multiple Identities in a Changing Context (Asian Ethnicity, Volume 6, Number 2, June 2005).

A Comparative Study on the Cultures of the Dungan and the Hui Peoples (Asian Ethnicity, Volume 6, Number 2, June 2005).

An Encounter With History. YUEMIN, SU. Beijing Review, 6/24/2010, Vol. 53 Issue 25, p42-43, 2p, 4 Color Photographs. DUNGANS; CLOTHING & dress; CULTURAL relations; DIALECTOLOGY; KAZAKHSTAN; KYRGYZSTAN; UZBEKISTAN; CHINA

Statistické info

Obyvatelstvo podle národnosti 1999-2009 (RU) / Statistical data

Мапу

- Podrobná mapa **Kyrgyzstánu** / Detailed map of **Kyrgyzstan** (ke stažení jako brožura v *.PDF) 1:1 000 000 (1 cm = 10 km)
- Hlavní město **Biškeek** (dřívější Frunze) a okolí / Capitol **Bishkek** (former Frunze) and surrounding / **Столица Бишкек** и окрестности / **Hauptstadt Bishkek** (ehem. Frunze) und Umgebung / **Bishkek** et de voisinage / Stolica **Biszkek** (dawniej Frunze) i sąsiedztwa (**11,6 MB**) (ke stažení jako brožura v .PDF / brochure .PDF) 1:100 000 (1 cm = 1 km)
- Jezero **Issyk kul** a okolí / Lake **Issyk Kul** and surrounding / **Иссык-Куль** и окрестности / **Issyk-Kul** und Umgebung / **Issyk-Kul** et de voisinage / **Issyk Kul** i okolicy (**30 MB**) (ke stažení jako brožura v .PDF / brochure .PDF) 1:100 000 (1 cm = 1 km)
- **Tamga** (jižní břeh jezera Issyk kul) / Tamga (southern side of Lake Issyk Kul) / Tamga (südlichen Ufer des Issyk-Kul) / Tamga (sud rives du lac Issyk Kul) / Tamga (południowy brzeg jeziora Issyk Kul) (**8,12 MB**) (ke stažení jako brožura v .PDF / brochure .PDF) 1:100 000 (1 cm = 1 km)

Fotky

Kyrgyzstán 2013

From:

<https://cesty.in/> - Cestovatelské stránky

Permanent link:

<https://cesty.in/kyrgyzstan?rev=1575221762>

Last update: **2020/10/09 23:11**

